

KAM juridiikkaverkoston kokous

Aika: 30.9.2025

Paikka: SLS, Snellmaninkatu 13, neuvotteluhuone Ahlbäck

- Läsnä: Jonas Lång (pj.), Pekka Heikkinen, Mikko Kuutti, Juha Manninen, Virva Salama, Åke Söderlund, Veli-Markus Tapio
- Etänä: Outi Hupaniittu, Juha Henriksson, Mira Juppi, Iida-Maija Koivisto, Janne Kuusisto, Erika Lauri, Kristina Linnovaara

Esityslista

1. Hyväksyttiin edellisen kokouksen 19.8.2025 muistio
 - muistion laatijaksi valittiin aakkosperustaisesti Mikko Kuutti
2. OoC-neuvottelujen eteneminen kokouksessa 29.9.2025 Kopioistossa
 - sanoma- ja aikauslehdet: hyväksytty, ettei edustavuutta ole ennen 31.12.1974 lopetettujen lehtien osalta
 - aikakauslehtien määrittelystä tosin erimielisyys: vähintään yhden vai neljä kertaa vuodessa ilmestynyt lehti
 - kirjallisuuden osalta mitään aikarajaa ei hyväksytty, KAM-esitys sama kuin sanomalehdille
 - KAM-vastine 21.10. mennessä, 4.11. järjestöjen vastaus, marraskuun lopulla yhteinen kokous, sitten kolmikantakeskustelut OKM:n kanssa
 - keskusteltiin kiinteiden aikarajojen hyväksyttävyydestä
 - ammattimaisten valokuvaajien *arkistojen* osalta edustavuus olisi, 50 v. aikarajaa vielä haetaan
 - julisteiden osalta Grafian kautta perusteltiin edustavuutta. Mutta ovatko oikeudet pysyneet tekijöillä?
 - podcastien osalta edustavuus oli nostettu uudestaan esille. Keskusteltiin teoksiin sisältyvien toisten teosten käsittelystä yleisemminkin.
 - äänikirjan määritelmästä erimielisyyttä. Kantamme on että ne ovat kirjan luettuja versioita.
 - elokuvien osalta sovittiin, että KAVI kutsuu neuvotteluun. YLE, Avate, Apfi, Kopioisto, Gramex, Teosto, Jonas Lång
3. Tekijäoikeustyöpaja
 - Alustavasti on suunniteltu arkisto- ja museoalan edustajille suunnatun, kaikille avoimen, maksuttoman tekijäoikeustyöpaja-pilotin järjestämistä ke 29.10.2025, klo 13.00–15.00 Museoliiton toimistolla. Tarkoituksena olisi käsitellä konkreettisia tekijäoikeuskysymyksiä, joita osallistujat tuovat työpajaan. Ajatuksena on, että asiantuntijat pystyisivät antamaan joitakin vastauksia. Tekoälyn liittyvät kysymykset rajataan ulkopuolelle. Suunniteltu osallistujamäärä on 15 paikalla, toinen mokoma läsnä – Veli-Markuksella on diktaattorin oikeudet valintaan.
4. Vakiolausekkeet uusia teoksia hankittaessa
 - Taidemuseoiden keskuudessa on ilmennyt kasvavaa tarvetta sopia uusia teoksia hankittaessa myös mahdollisuudesta niiden välittämiseen tietoverkossa. Käytännöt ovat kuitenkin vakiintumattomia ja osaamisen taso museoissa vaihtelee. Laajemmassa tarkastelussa muillakin kulttuuriperintöorganisaatioilla saattaa olla tarpeita sopia tekijäoikeuden osittaisluovutuksesta esineen hankinnan tai lahjoituksen yhteydessä ottaen huomioon mm. tutkimus- ja yksityiskäyttö sekä tekoälyn kehittämiseen liittyvät tarpeet. Ehdotetaan perustettavaksi ryhmä, joka ryhtyy valmistelemaan esitystä KAM-kentän hankintasopimuksiin liitettäväksi vakiolausekkeiksi.

5. Etiikkatyöryhmä

- Outi Hupaniittu kertoi: KAMIn omalla ryhmällä oli elokuussa työpaja, jossa edistytettiin huimasti. Toinen sessio pidetään 13.10., minkä jälkeen toivottavasti on luonnos valmiina. Toisen etiikkapoppoon (Arkistoyhdistys ja Liikearkistoyhdistys) käsittelyssä ja tavoitteena on ollut tuottaa ohjeita tiedonkäsittelyn ammattilaisille. Työ KAMin ryhmää jäljessä.

5. Muut asiat

- Juha Henriksson kertoi, että *Towards a Recommendation on Open Cultural Heritage* (TAROCHE) -hankkeen *Statement on Open Access to Cultural Heritage* on juuri tulossa allekirjoitukseen. Suomi kenties lähdössä viemään asiaa kansainvälisesti eteenpäin.
- Kansainvälisesti AI4LAM seuraa tekoälyä, ja on hyvä lähde ajankohtaiselle tiedolle.

6. Seuraava kokous

- 25.11.2025 klo 14–16